

2. integrovaný blok – Čas padajícího listí

Vzdělávací cíle integrovaného bloku	Rozvíjené dílčí vzdělávací cíle z oblastí stanovených RVP PV
Zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.	5.1 Dítě a jeho tělo <ul style="list-style-type: none"> – vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu – rozvoj fyzické i psychické zdatnosti – osvojení si věku přiměřených praktických dovedností – osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
Rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebnahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření.	5.2. Dítě a jeho psychika 5.2.1 Jazyk a řeč <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) – rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu 5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) – vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení 5.2.3 Sebepojetí, city, vůle <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit – rozvoj schopnosti sebeovládání
Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.	5.3 Dítě a ten druhý <ul style="list-style-type: none"> – seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému – osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem – posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.	5.4 Dítě a společnost <ul style="list-style-type: none"> – vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách – rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí.	5.5 Dítě a svět <ul style="list-style-type: none"> – seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu – vytvoření povědomí o vlastní souvazečnosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí – rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách – pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka – činnosti	Cílové očekávané/konkretizované výstupy	Cílové klíčové kompetence
<p>Zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.</p>	<p>Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním.</p> <p>Jiné pohybové činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.).</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení).</p> <p>Konstruktivní a grafické činnosti.</p> <p>Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.</p> <p>Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí.</p> <p>Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci.</p>	<p>5.1 Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> – zachovávat správné držení těla – koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou – vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu – ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem – vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) – ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) – zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) – zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) – rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých – mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy – mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) 	<p>KK k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení • odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých <p>KK sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> • projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost <p>KK činnostní a občanské</p> <p>- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>

<p>Rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebezpojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření.</p>	<p>5.2.1. Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti. Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.). Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv. Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů. Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo. Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest.</p> <p>5.2.2. Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí.</p> <p>Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností.</p> <p>Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty.</p> <p>Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)</p> <p>Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity).</p> <p>5.2.3. Spontánní hra.</p> <p>Cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti).</p> <p>Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.).</p>	<p>5.2. Dítě a jeho psychika</p> <p>5.2.1 Jazyk a řeč</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách – vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) – učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo <p>5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace</p> <ul style="list-style-type: none"> – vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) – vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení – chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase <p>5.2.3 Sebezpojetí, city, vůle</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozhodovat o svých činnostech – ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování – prožívat radost ze zvládnutého a poznaného – těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním – zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) 	<p>KK komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou • průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím <p>KK kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všimá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo <p>KK sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> • si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky sociální a personální kompetence
--	--	--	---

<p>Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.</p>	<p>Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy.</p> <p>Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého.</p> <p>Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému.</p> <p>Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření.</p> <p>Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách.</p>	<p>5.3 Dítě a ten druhý</p> <ul style="list-style-type: none"> – porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad – navazovat a udržovat dětská přátelství – spolupracovat s ostatními – odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná – vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) – respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. 	<p>KK sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> • se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
<p>Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.</p>	<p>Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavností v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.).</p> <p>Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává.</p> <p>Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí.</p>	<p>5.4 Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé – porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých – zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. – dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově – vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) 	<p>KK sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej <p>KK komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

<p>Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí.</p>	<p>Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety.</p> <p>Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů).</p> <p>Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období).</p> <p>Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí.</p>	<p>5.5 Dítě a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</i> – <i>zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</i> – <i>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</i> – <i>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</i> – <i>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně</i> – <i>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</i> 	<p>KK činnosti a občanské</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</i> • <i>má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</i>
---	--	--	---